

25.05.2022
3.2.0/28680

ZWIĄZEK BANKÓW POLSKICH

KRZYSZTOF PIETRASZKIEWICZ
PREZES

Do druku nr 2267

Warszawa, 25 maja 2022 r.

Pan

Dariusz Salomończyk

Zastępca Szefa

Kancelarii Sejmu

SEKRETARIAT ZŁOY SZEFAS
L.dz. DS.175, 215.2022
Data wpływu 30.05.2022

Szanowny Panie Ministrze,

w nawiązaniu do korespondencji z 29 kwietnia 2022 roku uprzejmie przekazuję stanowisko ZBP ws.:

- projektu ustawy o ochronie kredytobiorców spłacających kredyty mieszkaniowe przed skutkami wzrostu stóp procentowych - druk nr 2266;
- projektu ustawy o zmianie ustawy o pomocy państwa w spłacie niektórych kredytów mieszkaniowych, udzielaniu premii gwarancyjnych oraz refundacji bankom wypłaconych premii gwarancyjnych - druk nr 2267;
- projektu ustawy o finansowaniu społecznościowym dla przedsiębiorstw gospodarczych i pomocy kredytobiorcom - druk sejmowy nr 2269.

Z wyprzedzeniem

WYDZIAŁ OBSŁUGI PREZYDIUM SEJMU

L.dz. SPS - 4P.020.144.11.2022
30.05.2022

Data wpływu

[Signature]

Tłoczono z polecenia Marszałka Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej

ZWIĄZEK BANKÓW POLSKICH

KRZYSZTOF PIETRASZKIEWICZ

PREZES

Warszawa, 24 maja 2022 roku

Pan
Andrzej Kosztowniak
Przewodniczący Komisji Finansów
Publicznych

Stanowisko ZBP

w nawiązaniu do wniesionego do Sejmu projektu ustawy o zmianie ustawy o pomocy państwa w spłacie niektórych kredytów mieszkaniowych, udzielaniu premii gwarancyjnych oraz refundacji bankom wypłaconych premii gwarancyjnych (druk nr 2267¹), zwanego dalej „Projektem”, poniżej przedstawiam stanowisko Związku Banków Polskich w sprawie.

W pierwszej kolejności sektor bankowy wnosi o dalsze nieprocedowanie Projektu z uwagi na fakt, że równolegle toczą się zaawansowane prace legislacyjne nad rządowym ustawą o finansowaniu społecznościowym dla przedsięwzięć gospodarczych i pomocy kredytobiorcom (druk sejmowy nr 2269), który w zasadzie przewiduje analogiczne rozwiązania odnoszące się do tzw. ustawowych wakacji kredytowych.

Niezależnie od powyższego, pragnę poniżej przedstawić kluczowe uwagi do przedmiotowego projektu o charakterze ogólnym.

1. **Zakres przedmiotowy projektu jest zbyt szeroki, nie znajdujący jakiegokolwiek uzasadnienia.** Z rozwiązań przewidzianych w projekcie mogą skorzystać bowiem kredytobiorcy będący stroną: **umowy o kredyt konsumencki** w rozumieniu ustawy z dnia 12 maja 2011 r. o kredycie konsumenckim (Dz. U z 2022 r. poz. 246); **umowy o kredyt hipoteczny** w rozumieniu ustawy z dnia 23 marca 2017 r. o kredycie hipotecznym oraz o nadzorze nad pośrednikami kredytu hipotecznego i agentami (Dz. U. z 2020 r. poz. 1027, 2320 oraz 2022 r. poz. 872) oraz **umowy o kredyt** w rozumieniu art. 69 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. - Prawo bankowe, w tym również w ramach **umów indeksowanych lud denominowanych do waluty obcej**.
2. Projektowany okres zawieszenia umowy jest zdecydowanie zbyt długi (nie krótszy niż 3 miesiące i nie dłuższy niż 10% okresu kredytowania określonego w umowie).

¹ <https://www.sejm.gov.pl/Sejm9.nsf/PrzebiegProc.xsp?nr=2267>

3. Projekt **nie przewiduje** jakichkolwiek kryteriów ograniczających jego zakres zastosowania.

Zwracamy uwagę, iż proponowana otwarta formuła przystąpienia do wakacji kredytowych przy określeniu tak szerokiego zakresu przedmiotowego i podmiotowego stanowi istotne zagrożenie dla stabilności sektora bankowego, która będzie także osłabiać działania polityki monetarnej NBP i decyzji Rady Polityki Pieniężnej. Umożliwi również nieuzasadniony transfer środków finansowych od deponentów do zamożnych kredytobiorców, którzy żadnego wsparcia nie potrzebują.

W wielu przypadkach utrata przychodów banków związana z wdrożeniem projektowanego rozwiązania, skutkująca powstaniem straty bilansowej, będzie oznaczać konieczność wdrożenia planów naprawczych banków. Jednocześnie kredytodawcy wciąż zobowiązani będą do wypłaty odsetek od pasywów finansujących kapitały kredytów, w tym odsetek od depozytów. Powyższe skutkować będzie: opóźnieniem przepływów pieniężnych, znaczącym obniżeniem płynności kredytodawców, zagrożeniem dla bezpieczeństwa depozytów oraz znaczącym ograniczeniem możliwości kontynuowania akcji kredytowej. Jest to szczególnie istotne dla banków hipotecznych, które są bankami specjalistycznymi, których zasadnicze czynności sprowadzają się do udzielania kredytów hipotecznych i ich refinansowania poprzez emisję hipotecznych listów zastawnych. Skutkiem wprowadzenia niniejszego Projektu byłoby naruszenie obligatoryjnych limitów ostrożnościowych przewidzianych w ustawie o listach zastawnych i bankach hipotecznych (ULZBH) oraz brak możliwości uzyskania finansowania, utrata rentowności i tym samym możliwe wejście co najmniej na ścieżkę planu naprawy lub nawet upadłości (BFG nie przewiduje dla banków hipotecznych ścieżki przymusowej restrukturyzacji).

W tym miejscu jeszcze raz należy pokreślić, że już dziś istnieje znacząca grupa banków generująca ujemny wynik finansowy, który po wdrożeniu proponowanej regulacji z pewnością ulegnie silnemu pogłębieniu. To dalsze pogorszenie sytuacji finansowej banków może doprowadzić do stanu, w którym kontynuowanie przez nie procesu naprawy nie będzie możliwe i banki te będą musiały ogłosić swoją upadłość. Biorąc pod uwagę rozmiary niektórych z tych banków, skala kosztów ogłoszenia ich upadłości (przede wszystkim z racji wielkości wypłat kwot gwarantowanych depozytów) może być tak wysoka, że przekroczy możliwości jej pokrycia ze środków zgromadzonych przez sam sektor bankowy i będzie wymagać silnego zaangażowania środków publicznych na ten cel. Równie ważne będzie ograniczenie dostępu gospodarki do nowego kredytu na skutek załamania sytuacji na rynku bankowym.

Ponadto, na marginesie wskazać należy, że Projekt zawiera liczne błędy legislacyjne, uniemożliwiające jego prawidłowe wdrożenie (np. kwestia złożenia wniosku na trwałym nośniku – problemy z identyfikacją klienta, brak uregulowania wpływu zawieszenia na zabezpieczenia umowne itp.).

Warto także wskazać, że już dziś na rynku dostępne są oferty banków pozwalające kredytobiorcom na zamianę kredytów ze zmienną stopą procentową na kredyty ze stałym oprocentowaniem. Jak wynika z informacji będących w posiadaniu ZBP, w okresie I kwartału bieżącego roku banki zawarły z klientami około 35.718 umów dotyczących kredytów na stałą stopę procentową. Były to zarówno kredyty udzielane na stałą stopę procentową od chwili podpisania umowy oraz wprowadzane aneksami do pierwotnych umów konwersje z oprocentowania zmiennego na stałe. Łącznie stanowiło to około 75% (liczba umów kredytowych) lub 60% (wolumen udzielonych kredytów) całej akcji kredytowej banków w tym okresie. Większość z tych kredytów to umowy

konwertowane z oprocentowania zmiennego na stałe. Podsumowując, już dziś klienci banków mają możliwość ustabilizowania wysokości rat kredytowych bez ingerencji ustawowej i ją wykorzystują w praktyce.

Mając powyższe na uwadze, **sektor bankowy wnosi o dalsze nieprocedowanie przedmiotowego Projektu.**

Wzrostem stopy
kredytu